

Asia: VN/26814/2024

Koulutustarpeen ennakointimalli

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset huomiot työryhmän esityksestä

Suomen Terveystenhoitajaliitto kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto koulutustarpeen ennakointimallin valmistelutyöryhmän mietinnöstä.

Työryhmän toimeksiannon mukaisesti valmistellun pitkän aikavälin koulutustarpeen ennakointimallin lähtökohtana on samanaikaisesti tuottaa lähivuosien koulutustarjonnan määrää sekä koulutusaste- ja alakohtaista jakautumista koskevan päätöksenteon pohjaksi soveltuva tulos sekä pitkän aikavälin koulutusrakenteen muutosta koskeva tulos.

Terveystenhoitajaliitto pitää koulutustarpeen ennakointimallin uudistamista tarpeellisenä ja näkee kannatettavana esityksen päätavoitteen eli luoda uusi yhtenäinen, mahdollisimman yksinkertainen, läpinäkyvä ja toistettava laskentamalli koulutustarpeen määrälliseen ennakointiin. Esityksen teksti on kuitenkin kielellisestä monimutkaista ja tekee esityksestä hankalasti ymmärrettävän. Esityksestä saa käsityksen, että ammattialakohtaiset luvut tuotetaan myöhemmin kehitettävässä sosiaali- ja terveystalvelujen erityismoduulissa, jota on toivottavasti myös mahdollisuus kommentoida.

Lausunnonantajan näkemykset koskien koulutustarpeen ennakoinnin periaatteita

Nyt esitetty malli painottuu enemmän liiketaloudellisella periaatteella toimivaan osaan työmarkkinoita. On kuitenkin tärkeää huomioida, että työvoiman koulutustarpeisiin julkisissa palveluissa vaikuttavat usein erilaiset säädöspohjaiset kelpoisuusvaatimukset. Lisäksi ennakoinnissa on huomioitava, että työvoimantarve vaihtelee myös alueellisesti, sillä väestörakenne ja palvelutarve vaihtelevat paljon eri puolilla maata. Kun pohditaan työelämän koulutustarpeen ennakointia, on huomioitava, että koulutusten sisällön ja laadun tulee myös vastata työelämän tarpeita. Siksi ilman riittävää resurssointia tapahtuva koulutusmäärien nopea kasvattaminen ei johda koulutustarpeen ennakoinnin osalta toivottuun lopputulokseen.

Mietinnössä on todettu, että tutkimukset kuvaavat yksilötason osaamista puutteellisesti, koska saman tutkimuksen suorittaneiden henkilöiden osaamiset voivat olla tasoltaan ja sisällölliseltä painotukseltaan

hyvin erilaisia. Näkemyksemme mukaan tilanne esim. terveydenhoitajatutkinnon kohdalla on päinvastainen. Terveydenhoitajan tutkinto on tällä hetkellä lakisääteinen ammattitutkinto ja tutkinnon oppisisällöt, sisältäen tutkintoon kuuluvan käytännön harjoittelun, on tarkasti määritelty, jolloin koulutus toteutuu mahdollisimman yhteneväenä ja tasalaatuisena koulutusorganisaatiosta riippumatta. Näin työnantajalla on varmuus siitä, että terveydenhoitajakoulutuksen sisältö on samanlainen riippumatta siitä, onko henkilö valmistunut vaikkapa Lapin ammattikorkeakoulusta tai Metropolia Ammattikorkeakoulusta ja tämä tieto on sekä ammattitutkinnon suorittaneen että työnantajan näkökulmasta keskeinen.

Lausunnonantajan näkemykset koskien koulutustarpeen ennakointimallin toteutusta

-

Lausunnonantajan näkemykset koskien työryhmäraportin mukaisen perusskenaarion ennakointitulosta

-

Saarinen Aija
Suomen Terveydenhoitajaliitto STHL ry